

V Praze dne 21. dubna 2021
Čj.: OVA 381/21

Stanovisko

k zákonu, kterým se mění zákon č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech

I. Úvod

Návrh zákona reaguje na existující nedostatky v regulaci vymezených látek a plynů. Tyto nedostatky jsou způsobeny externě (nedostatečná kontrola v zahraničí a projev negativních aktivit na území ČR) a stát není dle navrhovatele schopný tyto nedostatky se stávající legislativou postihnout, dále návrh zákona reaguje i na nedostatečnost regulace obecně. Návrh silnější regulace přináší např. delší termíny pro splnění povinností, sjednocení přístupu v rámci EU a též změnu, že regulace dopadne na větší okruh dotčených. Zároveň zákon navrhuje změny, které se týkají evidenčních povinností v této oblasti.

II. Připomínky a návrhy změn

Jde o celý komplex změn, konkrétně o 8 oblastí, kterým jsou věnovány zvláštní kapitoly a u každé je zpracována **varianta 0** jako ponechání stávajícího stavu (resp. neřešení problematiky) a **varianta 1**, tedy varianta pro navrhované a preferované změny.

Obecně lze uvést, že změny v některých oblastech mají na podnikatelský sektor určité negativní dopady (vyšší regulace a sledování trhu), ale též pozitivní dopady (delší vynucené lhůty, snížení administrativní náročnosti, omezení vykazovaných údajů).

Identifikované varianty pod jednotlivými body **jsou relevantní a dávají dostatečný přehled o možných rizicích a dopadech.**

Otázkou zůstává, **zda u některých bodů nezpracovat rovněž variantu V2**, tedy nástin alternativního řešení. Nabízí se to například v podobě zmírnění negativního dopadu regulace (např. menší dosah regulace oproti navrhovanému postihnutí subjektů novou regulací), či u pozitivních dopadů zkusit navrhnout a zanalyzovat úlevy, které by šly ještě dál oproti návrhu (např. ještě delší lhůty či ještě větší eliminace vykazovaných údajů). Potenciální V2 by mohla sloužit jako ilustrace vhodného nastavení preferované varianty V1, která postihuje z pohledu předkladatele zamýšlenou a nutnou změnu regulace.

Návrh zákona navrhuje změny v následujících oblastech:

- (Bod 2) Prodloužení lhůty pro zneškodnění regulovaných látek – jde o prodloužení lhůty nejpozdějšího termínu pro likvidaci látek od nabytí z 9 měsíců na 12 měsíců a **cílem je zajistit nashromáždění většího množství látek, aby se likvidace ekonomicky danému subjektu vyplatila.**

- Varianta V2 je sice neoznačena, ale de facto je zmíněna na str. 13, kde předkladatel zmiňuje nevýhody delšího nastavení lhůty. **Doporučujeme doplnit zmínku možné varianty V2.**
- (Bod 3) Zneškodnění a regenerace F-plynů – možnost regulace aktivit při zneškodňování a při regeneraci F-plynů v současné době není a jejich regulace je např. součástí protokolů z r. 2018 (Montrealský protokol, 2018, Quito), **cílem je tedy umožnit regulaci v dosud neregulovaných oblastech.**
 - V1 neobsahuje zmínky o tom, zda přísnější regulace pro zneškodňování a regeneraci F-plynů nebude mít prohibitivní účinky, tj. že vyšší regulace a tudíž i náklady mohou vést ke snaze se vyhnout takto zpřísněné povinnosti – může tak dojít k motivaci obcházet regulaci při zneškodňování látek. **Doporučujeme doplnit riziko obcházení regulace z důvodu vyšší nákladnosti** (s plyny bude moci pracovat omezenější počet „likvidátorů“).
 - Odhad zvýšení ceny zneškodňování a regenerace F-plynů není v ZZ RIA (závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace) uveden, **doporučujeme proto také doplnit, jestli nová regulace bude znamenat vyšší náklady** (např. kvůli menšímu počtu subjektů, které budou tyto aktivity vázané na povolení provádět).
 - Zpracování V2 v tomto bodě vzhledem k jasně definovanému směru zpřísnění regulace není nutné.
- (Bod 4) Nakládání s nádobami na jedno použití pro F-plyny – jednorázové nádoby pro F-plyny i pro další regulované plyny jsou nyní zakázány, **cílem je všeobecný zákaz nakládání s jednorázovými nádobami na F-plyny** (uvádění na trh, nakládání, převod, skladování atd.), **nikoliv tedy jen nové uvádění na trh jako je tomu v současné době.**
 - **V tomto případě není patrně přímo nutné V2 zpracovávat**, protože návrh reaguje na nové nelegální aktivity, které se objevily. Jiné než navrhované řešení V1 v podobě přísnější regulace by patrně nebylo racionální a bude postačovat V0 a V1.
- (Bod 5) Uvádění množství F-plynů do celního prohlášení – **cílem je řešit aktuální nemožnost provádět kontrolu správnosti uváděných údajů o dovozu**, protože do celního prohlášení se množství těchto plynů neuvádí (mělo by se uvádět v ekvivalentu CO₂).
 - V1 neobsahuje kvantifikaci nákladů ze zvýšené administrativy pro podnikatelské subjekty (přestože jiné body odhad či kvantifikace obsahují). **Doporučujeme v tomto bodě v rámci V1 kvantifikaci doplnit.**
 - Potenciální V2 by mohla ukázat alternativní cestu, která by vedla k možnosti efektivně kontrolovat dodržování přidělených kvót, doporučujeme tak doplnit alternativní možnosti v rámci V2 (např. čestné prohlášení, možnost státu ověřovat plnění kvót jinou cestou). **Doporučujeme tedy doplnit nástin V2.**
- (Bod 6) Hodnotící a certifikační subjekt – **jde o návrh snížení administrativní zátěže subjektů na obou stranách (hodnotící subjekt se stane i certifikačním subjektem, proces má být novelizací oproti současnosti zjednodušen).**
 - Tento bod by měl přinést pozitivní dopady, odhad dopadů je kvalitně a detailně zpracován. Potenciální V2 by mohla obsahovat ještě další zjednodušení procesu hodnocení a certifikace, **ale v tomto bodě V2 není nutná.**
- (Bod 7) Podávání zpráv o F-plynech – **pro podnikatele se zavádí nová povinnost podávat informace i o F-plynech, pokud jsou součástí zařízení** (nyní je povinnost pouze pro F-plyny, když je s nimi nakládáno samostatně) **a pokud za rok přesáhnou určité množství**

u daného subjektu a dojde tak ke zvýšení výkazních (administrativních) povinností pro podnikatele.

- V1 obsahuje dostatečnou kvantifikaci nákladů. **Doporučujeme zpracovat i V2, která by obsahovala menší množství informací, a tedy i nižší náklady pro podnikatele.** Následně může předkladatel doporučit jen z jeho pohledu racionální variantu.
- (Bod 8) Snížení stávajícího limitu (200 t ekvivalentu CO₂) na polovinu, **čímž se zvýší počet subjektů zasažených povinnostmi podávat zprávu o nakládání s F-plyny (informace o získání, předání, zneškodnění množství většího než 100 t ekvivalentu CO₂).**
 - **Doporučujeme zpracovat variantu V2, která může obsahovat odhad dopadů alternativní výše limitu** (např. limit 150 t a pro něj ilustračně kvantifikovat dopady a ty srovnat s preferovanou V1).
- (Bod 9) Změna v informačním systému certifikovaných osob – **jde o omezení okruhu osob, o kterých by se musely vést údaje, pouze na osoby, u nichž to je nezbytně nutné.**
 - Tento bod je dostatečně ilustrován odhady dopadů, zde **není nutné zpracovávat V2.**
- (Bod 10) Zavedení možnosti uložit opatření k nápravě (např. u porušení povinnosti u označování výrobků) místo dosavadního přestupkového řízení – **cílem je zavést tuto možnost a sjednotit postup u F-plynů i u regulovaných látek.**
 - **V2 by v tomto bodě mohla obsahovat jinou alternativní cestu k dosažení cíle** (např. vyšší součinnost státu při zajišťování nápravy).

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

RIA je zpracována na dobré úrovni a předkladatel se věnoval dopadům u všech navržených bodů. Doporučujeme ale v případě některých bodů zpracovat i alternativní variantu V2, která by mohla ilustrovat kvalitu předkládaných návrhů nebo naopak potenciální možné vhodnější nastavení regulace. Konkrétně doporučujeme dopracovat alternativní V2 pro bod **2, 5, 7, 8 a 10.**

Dále doporučujeme doplnění některých informací v rámci stávajících V1, a to v bodě **3 a 5.**

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech doporučen vládě ke schválení za předpokladu zohlednění výše uvedených doporučujících připomínek.**

Vypracoval: Ing. Vladimír Štípek, Ph.D.

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v. r.
předsedkyně komise